

er ordnet i andre lande, har man indhentet oplysninger fra Norge, Sverige, Finland og England. Af det foreliggende materiale fremgår, at der i *Norge* i almindelighed ikke ydes byrådsmedlemmer godtgørelse af nogen art, sognerådsmedlemmer kan få rejsegodtgørelse, såfremt rejselængden til og fra mødet overstiger 6 km, og amtsrådsmedlemmer kan få befordringsgodtgørelse og kostgodtgørelse. Norges byforbund og Norges herredsforbund har imidlertid i 1947 vedtaget at foreslå, at der tilvejebringes lov-hjemmel for at yde kommunalbestyrelsesmedlemmer m. v. godtgørelse for dokumenteret tab af arbejdsindtægt, samt at der skal kunne ydes vederlag eller mødegodtgørelse for særlig ansvarsfulde og byrdefulde hverv.

I *Sverige* ydes der i almindelighed ikke diæter eller vederlag til byrådsmedlemmer, dog kan der tillægges medlemmer af kasse- og regnskabsudvalget (kommunalnämnd) samt andre udvalg diæter på 5 kr. pr. dag, ligesom der kan tilstås udvalgsformænd, kasserere og regnskabsførere m. v. et særligt honorar. Sognerådsmedlemmer (kommunalfullmægtige) kan få befordringsgodtgørelse ved deltagelse i sognerådsmøder, når rejselængden overstiger 10 km. Endvidere kan der tillægges medlemmer af kasse- og regnskabsudvalg (kommunalnämnd) og andre udvalg diæter samt udvalgsformænd, kasserere og regnskabsførere m. v. i landkommunerne honorar som ovenfor anført vedrørende byrådene. Amtsrådsmedlemmer, der ikke bor på mødestedet, kan få befordringsgodtgørelse samt diæter på 25 kr. pr. dag, såfremt de bor på mødestedet diæter på 16 kr. pr. dag. Heller ikke i Sverige anser man den gældende ordning for tilfredsstillende. En nedsat kommission har i 1949 foreslået, at befordringsgodtgørelse til sognerådsmedlemmer ydes for rejser på over 3 km, samt at diæterne til udvalgsmedlemmer forhøjes til indtil 10 kr. pr. dag ved kortere møder og 16 kr. pr. dag ved mere langvarige møder eller ved møder, der kræver større forberedelse. Endvidere foreslås det, at der skal kunne ydes honorar til medlemmer af kommunalbestyrelser eller nævn, der vælges til formand eller iøvrigt efter særlig bemyndigelse udfører arbejde af betydeligt omfang.

I *Finland* kan der tillægges byrådsmedlemmer og sognerådsmedlemmer diæter, ligesom der kan tillægges sognerådsmedlemmer rejsegodtgørelse.

I *England* hjemler en i 1948 vedtaget lov om kommunalforvaltningen kommunalbestyrelsesmedlemmer ret til godtgørelse for

økonomisk tab i forbindelse med hvervets varetagelse, hvad enten tabet ytrer sig i form af direkte udgifter eller som tabt arbejdsfortjeneste. Godtgørelsen må — bortset fra dækning af rejse- og underholdsudgifter — ikke overstige 10 sh. pr. døgn, såfremt hvervet beslaglægger mindre end 4 timer, og 20 sh. pr. døgn, såfremt hvervet beslaglægger mere end 4 timer.

Under sine overvejelser med hensyn til, under hvilken form en nyordning bør søges gennemført her i landet, er indenrigsministeriet nået til den opfattelse, at det vil være rettest, at det overlades til kommunalbestyrelserne — eventuelt med tilsynsmyndighedens godkendelse — at træffe afgørelse såvel om, hvorvidt der skal ydes vederlag for kommunale hverv, som om vederlagets størrelse inden for visse ved lov fastsatte grænser. Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt vederlaget bør ydes i form af godtgørelse for dokumenterede udgifter eller som erstatning for tabt arbejdsfortjeneste svarende til den i England indførte ordning, bemærkes, at selv om en sådan løsning vel nok må anses for den, der mest direkte fører til opnåelsen af hovedformålet med en vederlagsbestemmelse, mener ministeriet af praktiske hensyn at måtte afstå fra at foreslå en sådan ordning. Det vil nemlig for flere befolkningsgrupper, f. eks. selvstændige forretningsdrivende, landmænd og husmødre, ofte være meget vanskeligt for ikke at sige umuligt at dokumentere deres indtægtstab som følge af deltagelse i kommunalbestyrelsesmøder m. v., uanset at tab faktisk er lidt. Heller ikke en ordning med faste årlige vederlag synes at være en god løsning. Man har derfor ment at burde foreslå, at vederlaget ydes i form af mødediæter inden for visse ved lov fastsatte grænser.

Indenrigsministeriet må mene, at diæter bør kunne ydes ikke blot for deltagelse i kommunalbestyrelsesmøder og i møder i de af kommunalbestyrelsen blandt dens medlemmer nedsatte udvalg, men at der også skal kunne ydes diæter for varetagelse af andre kommunale hverv, som nogen udfører efter valg af kommunalbestyrelsen eller kommunens beboere. Isidstnævnte gruppe af tilfælde har man dog anset det for nødvendigt at kræve tilsynsmyndighedens godkendelse, for at der skal kunne ydes vederlag.

Den foreslåede § 12 a i købstadkommunalloven samt ændringerne i § 10, stk. 3, 3. pkt. og § 25, stk. 2, er udformet efter disse retningslinier. I det samtidig fremsatte forslag til lov om ændringer i og tilføjelser til lov nr. 88 af 25. marts 1933 om landkom-